

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-233/00

Datum: 5. 10. 2000

S K L E P

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude družbe Gozdno gospodarstvo Postojna, d. d., Postojna, in drugih, na seji dne 5. oktobra 2000

s k l e n i l o :

1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 1., 4., 5., 6. in 7. člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 70/2000) se sprejme.

2. Predlog, da se do končne odločitve zadrži izvrševanje določb Uredbe iz prejšnje točke, se zavrne.

O b r a z l o ž i t e v

1. Pobudnice izpodbijajo v izreku navedene določbe Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (v nadaljevanju: Uredba 2000). Pobudnice imajo kot nekdanje upravljalke gozdov na podlagi 17. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 10/93 in nasl. - v nadaljevanju: ZSKZ) pogodbeno razmerje s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov (v nadaljevanju: Sklad). Pogodbeno razmerje je nastalo po citirani določbi ZSKZ dne 1. 7. 1996. Koncesijske pogodbe s Skladom še niso sklenjene, zato o nerešenih vprašanih odloča sodišče v nepravdnem postopku. Vlada je z Uredbo o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 34/96 - v nadaljevanju: Uredba 96) določila pogoje za podeljevanje koncesij in jih z Uredbo 2000 spremenila in dopolnila. S tem je po navedbah pobudnikov spremenila pogodbeno razmerje s Skladom ter posegla v pravno varnost in njihove pridobljene pravice v nasprotju z načeli pravne države. Po petem odstavku 21. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 in nasl. - v nadaljevanju: ZVO) naj bi imel koncesionar pravico do gospodarskega izkoriščanja naravnih virov, po Uredbi 2000 pa ima to pravico Sklad, kar je v nasprotju s temelji koncesijskih razmerij. S podzakonskim aktom naj bi ne bilo mogoče urejati obligacijskih razmerij, ker je to po 87. členu Ustave pridržano le zakonu. Uredba 2000 obstoječa koncesijska razmerja spreminja v delovršna, kar je v nasprotju tudi s 3. členom Ustave, ki ureja delitev oblasti.

2. Uredba 2000 določa, da vzdrževanje gozdnih cest ni predmet koncesije, kar naj bi poseglo v pridobljene pravice pobudnic, vendar to ne velja za ceste, ki jih je država pridobila po 25. 6. 1993. O pridobljenih pravicah naj bi Ustavno sodišče že odločalo v odločbi št. U-I-78/93 z dne 18. 10. 1995 (Uradni list RS, št. 68/95 in OdlUS IV, 104) in sprejelo stališče, da je pridobljene pravice mogoče odvzeti samo z zakonom in le vnaprej, po načelu sorazmernosti in proti plačilu odškodnine. Sklad po Uredbi 2000 določa letni program gospodarskega izkoriščanja gozdov, ki naj bi ga bilo mogoče kadarkoli spremeniti, če se tržne cene gozdnih lesnih sortimentov občutneje spremenijo. Navedeno naj bi bilo mogoče zlorabljati in s tem ogroziti socialno varnost delavcev pobudnic, zato je izpodbijana Uredba 2000 v nasprotju z 2. členom Ustave, po katerem je Republika Slovenija socialna država ter petim odstavkom 21. člena ZVO. Po mnenju pobudnic bi bilo treba z gozdovi gospodariti po Programu razvoja gozdov in 10 letnih gozdnogospodarskih načrtov. Letni obseg in dinamika izkoriščanja gozdov bi po stališču pobudnic lahko odstopala le v višini deset odstotkov od desetine gozdnogospodarskega načrta za posamezno območje. Uredba 2000 naj bi v nasprotju z načeli pravne države na administrativen način določala tudi plače delavcev pobudnic. Ker Uredba 2000 določa način prodaje lesa na javni dražbi, naj bi s tem postavljala koncesionarje v neenakopraven položaj v primerjavi z drugimi subjekti na trgu, kar je v nasprotju s tretjim odstavkom 74. člena Ustave, saj povzroča nelojalno konkurenco. Pri tem naj bi ne urejala povečanih stroškov poslovanja zaradi takšnega načina prodaje, zaradi česar bistven element obligacijskih razmerij ni določen. Navedeno povzroča pravno

praznino, zato je Uredba 2000 v nasprotju z 2. členom Ustave. Pobudnice predlagajo, naj se izvrševanje izpodbijanih določb Uredbe 2000 začasno zadrži, zlasti ker je ogrožena socialna varnost delavcev in ker Sklad že zahteva izpolnjevanje Uredbe 2000, njeno kršitev pa opredeljuje kot hujšo kršitev pogodbenih razmerij.

3. Vlada na navedbe pobudnic ni odgovorila.

4. Pobudnice kot koncesionarke izkazujejo pravni interes za oceno koncesijskega akta, ki ga predstavlja Uredba 2000. Ustavno sodišče je zato pobudo sprejelo. V postopku bo ocenilo, ali so določbe izpodbijane Uredbe v skladu z Ustavo in zakonom, zlasti z ustavnimi določbami, ki urejajo razmerja med zakonskimi in podzakonskimi predpisi.

5. Po 39. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 - v nadaljevanju: ZUstS) sme Ustavno sodišče do končne odločitve v celoti ali delno zadržati izvršitev predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil, če bi zaradi njegovega izvrševanja lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Pobudnice težko popravljivih škodljivih posledic niso niti jasno zatrjevale, niti dokazale. Zgolj zatrjevanje socialne ogroženosti delavcev pobudnic in pravna negotovost o vsebini koncesijskih pogodb še ne zadostujeta za začasno zadržanje predpisa. Ustavno sodišče je zato predlog za zadržanje izvrševanja določb Uredbe 2000 zavrnilo.

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 26. člena in 39. člena ZUstS v sestavi: namestnik predsednika dr. Lojze Ude ter sodnice in sodniki dr. Janez Čebulj, dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, Milojka Modrijan in dr. Dragica Wedam-Lukić. Sklep je sprejelo soglasno.

Namestnik predsednika
dr. Lojze Ude